

в други случаи законите са били доста либерални към циганите чергари (за останалите цигани съдебна отговорност е носил техният собственик). Напр. сборникът със закони, издаден от молдовския княз Василе Лупу през 1646 г., предвижда: "... Циганинът или циганката, или детето им, ако откраднат веднъж, дважд или трижд кокошка, гъска или друга дреболия, да бъдат оправдани; ако откраднат нещо по-голямо, да се смърят за кражбата."

Погледнато като цяло, положението на циганите чергари (за разлика от т.нар. 'домашни роби' или *Ватраши*) не се вписва в стереотипните представи за положението на циганите роби във Влашко и Молдова, и на практика те се ползват от редица свободи и даже ползват някои привилегии, които са недостъпни за повечето обществени прослойки (напр. крепостните селяни) в княжествата по това време.

Именно циганите чергари от княжествата Влашко и Молдова са и носителите на големите цигански миграции през втората половина на XIX в. Процесът на освобождаването на циганите роби във Влашко и Молдова трае няколко десетилетия (1829-1864), и довежда до съществени промени в положението на циганите чергари. Техното ново гражданско положение на свободни хора на практика означава да се превърнат в селяни с многобройни и много по-тежки данъчни и други обществени задължения. Краят на робството на циганите във Влашко и Молдова действително е важен фактор, но нито е начало, още по-малко пък причина за големите цигански миграции. Миграциите не са бягство вследствие на получената свобода, циганите чергари са имали възможност да направят това и преди (и са го правили нееднократно, напр. циганските миграции през XVI-VXVII към Полша и Украйна, или през XVII-XVIII в. към Османската империя). Може да звучи парадоксално, но големите миграции след края на робството са по-скоро бягство от свободата и произтичащите от нея нови граждански задължения и отговорности, които цигани-